

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Inspectoratul General al Poliției împotriva SRL „Atractiv Invest” cu privire la încasarea penalității,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 august 2021, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Atractiv Invest” cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 23 aprilie 2019, între Inspectoratul General al Poliției în calitate de beneficiar și SRL „Atractiv Invest” în calitate de antreprenor a fost semnat contractul de antrepriză nr.MD-2019-04-23-000135-1-11/29 privind achiziția prin licitație deschisă.

Conform obiectului contractului, antreprenorul se obligă să execute lucrări de reparație și reconstrucție a Sectorului de poliție nr.2 al IP Florești din satul Mărculești, r-ul Florești, lucrări de construcții complete sau parțiale și lucrări publice în conformitate cu prevederile proiectului tehnic, cu detaliile de executare, precum și a normativelor, standardelor și prescripțiilor tehnice în vigoare.

Durata de executare a lucrărilor contractate este de 6 luni de la semnarea contractului, primirea ordinului de începere a exercitării și asigurării lucrului ritmic de către beneficiar-ordonatorul de credit.

A susținut că, SRL „Atractiv Invest” a executat cu întârziere contractul nr. MD-2019- 04-23-000135-1-11/29 din 23 aprilie 2019, dovadă servind certificatul Direcției finanțe nr.34/5-6021int din 27 mai 2021, iar potrivit prevederilor pct.11.9 al contractului, pentru executarea cu întârziere a lucrărilor, antreprenorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma lucrărilor, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din suma totală a prezentului contract.

În vederea soluționării litigiului apărut pe cale extrajudiciară, prin somația nr.34/2-1917 din 03 iunie 2021, pârâtul a fost somat referitor la restituirea benevolă și imediată a penalității în sumă de 78 566,59 de lei ca rezultat al executării cu întârziere a contractului, aceasta din urmă fiind recepționată.

Întru elucidării unor circumstanțe apărute a fost înaintat demersul nr.34/2-6944 către Direcția finanțe și Direcția logistică privind remiterea unor informații/acte pe marginea contractului nr. MD-2019-04-23-000135-1-11/29 din 23 aprilie 2019, iar ca răspuns au fost remise copiile autentificate ale facturilor fiscale de recepționare a bunurilor livrate de către SRL „Atractiv Invest”.

Direcția logistică prin răspunsul nr.34/9-7296 din 02 iulie 2021, comunică argumentele parvenite din partea antreprenorului privind motivele invocate care au cauzat depășirea termenului de execuție a lucrărilor și totodată întru neadmiterea urmării nejustificate a penalității invocate pe cale judecătorească, s-a solicitat dispunerea examinării răspunsurilor celor două direcții indicate supra în cadrul ședinței Grupului de lucru pe achiziții a Inspectoratului General al Poliției, pentru verificarea circumstanțelor invocate în raportul cu nr.34/2-7506int din 08 iulie 2021 și aprobarea unei decizii la caz.

Prin procesul-verbal nr.124 al ședinței Grupului de lucru pentru achiziții al Inspectoratului General al Poliției s-a decis urmărirea penalităților de la SRL „Atractiv Invest” în sumă de 78 566,59 de lei, dar până în prezent acesta din urmă nu și-a onorat obligațiunea precum și nu a comunicat motivele refuzului.

De asemenea, a notat că potrivit procesului-verbal nr.124 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții al Inspectoratului General al Poliției din 29 iulie 2021 s-a stabilit că circumstanțele care au dus la depășirea termenului au fost generate de către beneficiar și nu au depins de către antreprenor. Totodată, s-a constatat că acesta nu a solicitat prelungirea termenului de execuție și nu a informat beneficiarul despre sistarea lucrărilor din careva motive.

A solicitat încasarea de la SRL „Atractiv Invest” a penalității în mărime de 78 566,59 de lei, calculată și stabilită în rezultatul pentru executarea cu întârziere a contractului.

Prin hotărârea din 14 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva SRL „Atractiv Invest” cu privire la încasarea încasarea penalității, ca neîntemeiată.

A fost încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul SRL „Atractiv Invest” suma de 8 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 16 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, cu menținerea hotărârii din 14 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, Inspectoratul General al Poliției pretinde încasarea de la antreprenorul SRL „Atractiv Invest” a penalității în mărime de 78 566,59 de lei pentru nerespectarea de către ultimul a termenului de 6 luni privind executarea lucrărilor, prevăzut în contractul nr.MD-2019-04-23-000135-1-11/29 din 23.04.2019. Așa fiind, deși părțile au prevăzut un termen de executare a lucrărilor în mărime de 6 luni, acest termen nu a putut fi respectat, iar aceste fapte nu pot fi imputate SRL „Atractiv Invest”, fiind cert că ultimul a asigurat o comunicare transparentă cu beneficiarul lucrărilor, care la rândul său a ignorat o

serie de demersuri al antreprenorului prin care ultimul a invocat motive obiective de imposibilitate a executării lucrărilor în termenii stabiliți inițial. Astfel, în sprijinul acestor argumente de justificare obiectivă, instanța de apel a constatat că la data de 02.08.2019 în adresa Inspectoratului General al Poliției a parvenit notificarea nr. 01/08 din partea SRL „Atractiv Invest”, prin care beneficiarul a fost informat despre existența unor probleme de ordin tehnic, menționând că acestea încetinesc lucrările și i s-a solicitat emiterea unei decizii vis-a-vis de problema depistată, în acest sens respectând prevederile contractuale stabilite la pct.7.6.

Sub acest aspect, instanța de apel a apreciat că prima instanță corect a stabilit că ignorarea de către beneficiar de a răspunde la notificarea antreprenorului reprezintă prin sine neasigurarea lucrului ritmic de către ultimul.

Corespunzător, instanța ierarhic inferioară a reținut că, instanța de fond corect a apreciat reieșind din prevederile legale și contractuale, precum și circumstanțele de fapt constatate că, antreprenorul SRL „Atractiv Invest” este exonerat de la plata penalității solicitate de către beneficiarul Inspectoratul General de Poliție, dat fiind faptul că reclamantul nu a demonstrat vinovăția pârâtului în neexecutarea în termen a contractului de antrepriză nr.MD-2019-04-23- 000135-1-11/29.

La 22 martie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând anularea deciziei contestate, adoptarea unei decizii noi privind admiterea acțiunii.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu soluția instanțelor ierarhic inferioare, reiterând circumstanțele de fapt și de drept din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În opinia recurentului, argumentele notate de către instanța de apel la motivarea soluției expuse în decizie, sunt nefondate, neîntemeiate emise în contradictoriu cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 25 ianuarie 2023.

La 17 martie 2023, copia deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces (f.d. 201, vol. I).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, la 22 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 16 iunie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 12, vol. II). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării

în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări

implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmens c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos